

SKOTSK TERRIER

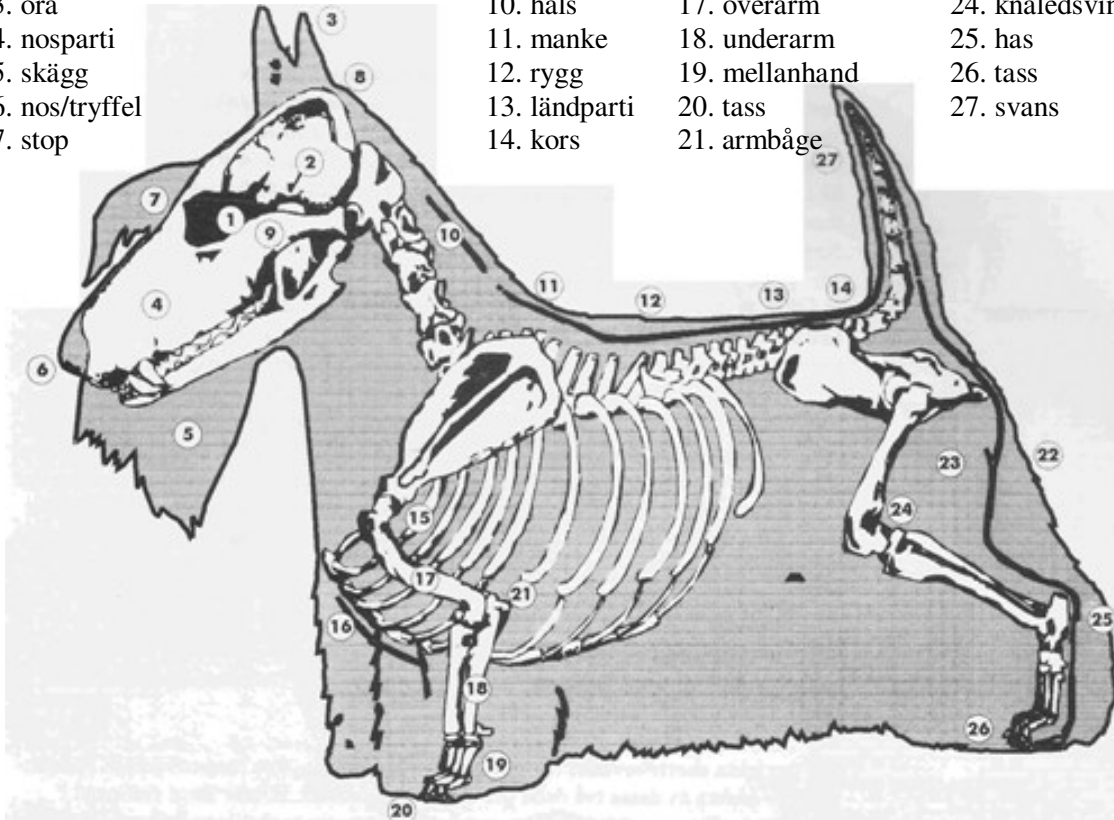
Raskompendium

1. öga
2. skallparti
3. öra
4. nosparti
5. skägg
6. nos/tryffel
7. stop

8. nacke
9. kind parti
10. hals
11. manke
12. rygg
13. ländparti
14. kors

15. skuldervinkel
16. förbröst
17. överarm
18. underarm
19. mellanhand
20. tass
21. armbåge

22. bakstall
23. lår
24. knäledsvinkel
25. has
26. tass
27. svans

Historik

För varje erkänd hundras finns en beskrivning över den perfekta hundens exteriör. Denna beskrivning kallas för standard. Den skotska terrierns rasstandard nedteknades för första gången i slutet av 1800-talet. Arbetet med rasens första standard var mycket omfattande – denna beskrivning skulle ju tjäna som rättesnöre vid bedömning av skotska terriers varhelst de fanns – och det var därför särdeles viktigt att formuleringarna och beskrivningarna i denna standard var entydiga och klara. Under årtiondenas lopp kom emellertid rasen att utvecklas från att ursprungligen ha varit jakthund till att bli sällskapshund. Behäng i form av skägg, mag- och behår hade också avlats fram och den ursprungliga rastypen hade om än inte förändrats så stabiliserats mot en kraftigare och kompaktare hund.

Denna utveckling gjorde att den engelska skotteklubben, The Scottish Terrier Club, England som instiftades redan 1883, ansåg det nödvändigt att revidera skottens standard vid ett flertal tillfällen, senast 1987. Ordalydelsen i denna rasbeskrivning är det rättesnöre utifrån vilket alla skottar bedöms. Svenska Kennelklubben översatte den senaste engelska rasstandarderna 2003. I den nya översättningen har man strävat efter att få en så exakt överensstämmelse med den engelska texten som möjligt, och det är således denna beskrivning som är den nu gällande.

Helhetsintryck och karaktär

Rasstandard

Den skotska terriern är en stadig, kompakt hund med korta ben, lagom stor för att kunna gå ner i gryt. Den är alert och ger intryck av stor styrka och rörlighet i litet format. Huvudet förefaller långt i förhållande till hundens storlek. Rasen är mycket rörlig och aktiv, sina korta ben till trots.

Skotsk terrier är lojal och trogen, värdig, självständig och reserverad, men modig och mycket intelligent. Den är djärv men aldrig aggressiv.

Kommentar

Detta är skottestandardens inledande stycke. Som sådant är det ovanligt långt och till vissa delar ganska detaljerat. Eftersom helhetsintrycket ger den bild som först fastnar på näthinnan vid bedömning av hundraser i allmänhet och skottar i synnerhet, är också denna del av standarden den viktigaste. Observera den första meningen: ”... är en stadig kompakt hund med korta ben, lagom stor för att kunna gå ner i gryt, ...” Här finns hela rastypen beskriven! En kraftig och kompakt hund eftersträvas och tunna, långsträckt skottar, med tendens till slankighet är alltså inte förenliga med standardens krav.

Kompaktheten och den kraftiga, nästan undersätsiga, byggnaden av en bra skotte kräver djup och massa hos hunden och det är så en bra skotte skall vara konstruerad. För att en hund skall ge ett kompakt intryck måste den också vara kort - en lång hund ger ett avlångt intryck, vilket inte heller det är korrekt. Den moderna skotten har utvecklats från grythund till sällskapshund. Det hindrar emellertid inte att vissa för grythunden karakteristiska drag skall finnas kvar hos den moderna skotten. Detta gäller bl.a. storleken: ”... lagom stor för att kunna gå ner i gryt, ...”. Alltför kraftiga kompakta skottar kan omöjligt komma ner i gryt, alltför klen byggda kan knappast ta sig därifrån, åtminstone inte med livet i behåll, och dessa ytterligheter är alltså förkastliga. Andra viktiga drag finns med i standardens första stycke: En kort beskrivningen av huvudet där det helt klart framgår att det skall vara långt.

Temperament då? Javisst finns det omnämnt! *Skotsk terrier är lojal och trogen, värdig, självständig och reserverad men modig och mycket intelligent. Den är djärv men aldrig aggressiv.*

Huvud

Rasstandard

Huvudet skall vara långt utan att vara oproportionerligt till hundens storlek. Skalle och nosparti skall vara lika långa. Skallens längd tillåter skallpartiet att vara relativt brett och ändå ge intryck av att vara smalt. Skallen skall vara nästan flat. Stopet skall vara lätt men tydligt markerat mellan skalle och nosparti, alldeles framför ögonen. Nostryffeln skall vara stor och i profil ser linjen från nosspets till haka ut att slutta bakåt. Nospartiet skall vara kraftigt och helt igenom djupt. Kindbenen skall inte vara utstående.

Kommentar

För att skottens huvud skall kunna anses helt korrekt krävs att en mängd detaljer är riktiga. Den viktigaste av dessa är själva skallen. Standarden säger klart att den skall vara relativt bred men att huvudet, dvs också nospartiet inräknat, skall vara så långt att det hela, **skallpartiets bredd till trots**, skall se smalt ut. För att detta skall vara möjligt krävs ganska avsevärd längd. Huvudet skall hos idealhunden också vara helt slätt utefter kinderna och då man stryker efter huvudets sida, skall inga som helst utbuktningar, knölar eller muskler kännas. Det skall kännas plant. Så kallade grova kinder, med det avses alltför kraftig benformation eller ytliga muskler vid själva käkpartiet och bakom detsamma, är tyvärr ett rätt vanligt fel hos många skottar.

Skallens översida, dvs partiet från ögonen till öronen, skall vara plant, utan utbuktningar, åsar eller knölar. Också härvidlag fallerar många skottar. Emellanåt är skallen liksom kluven i mitten och då denna fåra är alltför framträdande måste det betraktas som en avvikelse från standarden.

Det perfekta skottehuvudet har ungefär lika långt skall- som nosparti och en accentuering av endera av dessa två delar ger obalans åt huvudet. Alltför långt skallparti i förhållande till nospartiet ses sällan medan det motsatta är tämligen frekvent. Det är ett mindre fel under förutsättning att nospartiet är kraftigt, väl utfyllt och inte tunt eller snipigt.

Huvudets två delar skall i princip vara i parallella plan. Observera dock att standarden inte nämner detta! Mellan nos- och skallparti skall det finnas en svag avsats, stopet, som kan beskrivas som ett lågt trappsteg mellan ögonen. Avsaknad av stop förekommer emellanåt och ger hunden ett främmande uttryck. Alltför kraftiga stop är sällsynta men förekommer dock och är i sådana fall felaktiga.

En icke helt ovanlig företeelse på många skottar är sk uppnäsa. En korrekt skotte har en smått aristokratiskt nedböjd näsa och detta nämns också i standardtexten. Observera att skotten i profil inte skall ha en markerad underkäke.

Slutligen: längd och kraft i kombination med ädelhet är nyckelord vad gäller skottens huvud. Ett korrekt skottehuvud är långt, torrt och **påminner till formen om en tegelsten**.

Parallellt skall- och nosparti

Längre nos- än skallparti

Bruten profil

Längre skall än nosparti

Alltför konvext skallparti

Ett långt vackert tikhuvud av fin form. Välplacerade öron som är lite breda vid basen.

Ett underbart hanhundshuvud som till alla delar uppfyller standardens krav. Ge särskilt akt på de rena fina linjerna och de djupt liggande ögonen av idealisk form och storlek. Mycket välansatta små öron.

Maskulint mycket vackert huvud med rena torra linjer. Lägga märke till den mycket typiska nosprofilen.

Snygg ung hanhund med prima proportioner: Djup bra kropp, mycket bra hals och skuldra. Huvud av god längd men grov i skallpartiet. Tenderar att stå lite underställt och svansen kunde vara kortare.

Svart tik av utmärkt typ med bra kropp, rygg och bakställ. Halsen i kortaste laget och huvudet borde bara längre och torrare.

Ögon

Rasstandard

Ögonen skall vara djupt liggande under ögonbrynen och sitta ganska långt ifrån varandra. De skall vara mandelformade och mörkbruna. Uttrycket skall vara intensivt och intelligent.

Kommentar

Ögonens form och placering är viktiga för hundens uttryck. Det perfekta ögat skall vara så mörkt som möjligt, dvs ett nästan svart öga. Vissa färgnyanser åt det ljusa hållet kan accepteras, men ljusa gula ögon är ett utomordentligt störande fel. Ett ljust öga ger intryck av falskhet och det korrekta uttrycket går helt om intet om ögonen är ljusa. Den vakna "ta-mig-om-du-kan"-blicken går också förlorad om ögonen inte är små och mandelformade, nästan som hos en karikerad kines.

Ett runt öga, som i värsta fall inte heller är särskilt djupt liggande, ger ett öppet, mjukt uttryck - ett gravt fel hos en terrier! Passusen om att ögonen skall vara placerade långt ifrån varandra glöms ofta bort, förmodligen eftersom avvikelse ifrån detta standardkrav är tämligen ovanliga. Emellanåt kan man dock se hundar med ögonen tätt intill varandra, ibland kallade "gevärsögon" då det ser ut som mynningen på ett tvåpipigt gevär. Alla som har sett en hund med sådana ögon, förstår genast varför detta är fel.

Öron

Rasstandard

Öronen skall vara nätta, tunna, spetsiga och upprättstående. De skall vara ansatta uppe på skallen men får inte vara för tätt placerade. Stora, vid ansättningen breda öron är absolut inte önskvärt.

Kommentar

I den engelska originalstandarden benämns öronen som "neat". På svenska har detta översatts till nätt. Översättningen är inte helt lyckad, men i detta skall rymmas tunna öron, små snarare än stora. Stora öron förstör uttryck och raskaraktär och öron som inte heller är spetsiga utan rundtippade förstärker detta ytterligare. Kravet om upprättstående är numera en självklarhet, även om en del valpar ibland har lite ostadiga öron. Örats placering är inte klart angiven i standarden, men nätthet, spetsighet, vakenhet och intelligens gör att örats placering endast kan vara hög. Det perfekta örat sitter i skallpartiets hörn. Utbuktningar på örats nederdel förekommer ofta och är ett bagatellfel, men det ger inte huvudet full ädelhet då det bidrar till att få det att se något grövre ut än vad som hade varit fallet om örat hade varit rakare invid ytterkanten. Om öronen är placerade tätt tillsammans, mitt på huvudet är detta inte helt korrekt. Tio-i-två-positionen på öronen förekommer alltför ofta och är också ett fel som förstör uttrycket. De höga, tunna öronen bör alltid eftersträvas.

Väl ansatta öron av korrekt storlek

Korrekta öron i profil

Alltför brett burna öron

Felaktiga, rundtippade öron. Alltför vida vid basen

Ung tik med mycket typiskt huvud. Lägga märke till de korrekt mandelformade små och mycket mörka ögonen. Välplacerade öron som hon behöver växa i ännu.

Alltför brett ansatta öron som också förefaller vara tjocka.

Huvud av god längd men med alltför runda framträdande ögon som borde vara mörkare. Stora brett placerade öron stör också uttrycket.

Mycket djup och kortryggad hund av utmärkt typ med djup kropp och prima svans. Välformat huvud som dock har alltför stora brett ansatta öron.

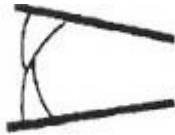
Bett

Rasstandard

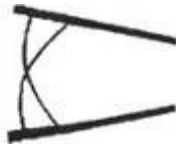
Perfekt och regelbundet saxbett med stora tänder.

Kommentar

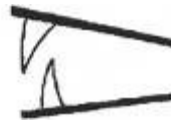
För att skotten skulle kunna klara av sin ursprungliga uppgift som grythund, krävdes stora rejäla tänder i det redan omtalade väl utfyllda käkpartiet. Bettet skall vara konstruerat så att överkäkens tänder snävt griper över underkäkens. Detta kallas saxbett. I det fall då underkäkens tänder skjuter ut framför överkäken, får man ett s.k. underbett – ett gravt fel som tyvärr också har visat sig vara mycket ärftligt. Motsatsen till underbett är överbett, dvs. överkäkens tänder skjuter fram en bra bit framför underkäkens. Detta tillstånd är det normala hos skottevalpar, och brukar alltid korrigeras till ett perfekt saxbett efter den första tandömsningen. Många – inte sällan veterinärer – tror felaktigt att ett överbett hos en liten valp också kommer att resultera i överbett hos den vuxna hunden. Enstaka premolarbortfall förekommer men skall inte rendera prisnedsättning. Avsaknad av incisiver är ovanligt.

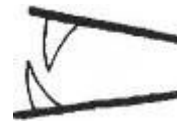
Saxbett

Tångbett

Överbett

Underbett

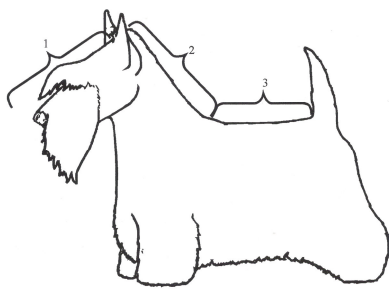
Hals

Rasstandard

Huvudet skall bäras upp av en muskulös men ädel hals av måttliglängd.

Kommentar

Den hos de flesta andra terrierraser så eftersträfvade långa halsen är inte önskvärd hos en skotte. En alltför lång och gracil hals ger obalans åt en så kompakt hund som den skotska terriern. En alltför kort och grov hals å andra sidan ger hunden ett klumpigt och oädel utseende och dessa ytterligheters medelväg, måttlig längd, är vad som eftersträvas. Måhända invänder här någon att de i standarden använda orden ”muskulös och av naturlig längd” är alltför svävande men då bör man beakta det kompakta samlade intryck som eftersträvas och halsen kan både bidra till att ge balans och att förrycka densamma.

Korrekta proportioner - lika långt huvud (1) som hals (2) och rygg (3)

Inkorrekta proportioner
Alltför lång hals Alltför lång rygg

Mycket vacker tik med idealiska proportioner och den rätta kombinationen av substans och allmän kvalitet. Lägg särskilt märke till den perfekta siluetten, den mycket högt ansatta svansen, den djupa kroppen samt hur väl hon täcker marken som en följd av goda vinklar fram och bak.

Brindle tik av utmärkt typ med mycket bra kropp och härlig päls. Hon är dock alltför kort i halsen.

Stilig hund som dock har alltför lång hals och därigenom felaktiga proportioner. Mycket goda vinklar fram och bak. Högt ansatt svans.

Ung hanhund med alltför lång rygg. Svansen kunde ha varit bättre buren.

Fin tik av utmärkt typ. Idealisk kropp, hals och rygg, prima fram och bakställ. Verkar dock rund och grov i skallpartiet.

Kraftig tik av utmärkt typ med idealiska proportioner. Utmärkt överlinje, prima kropp, goda vinklar. Skallpartiet i grövsta laget. Härlig päls i utmärkt kondition.

Gammal hund med alltför knäppt vinklat fram- och bakställ och lång rygg.

Kropp

Rasstandard

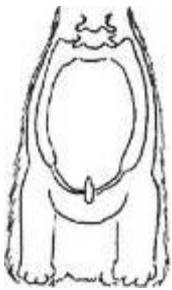
Kroppens överlinje skall vara rak och vågrät. Ryggen skall vara förhållandevis kort och mycket muskulös. Ländpartiet skall vara muskulöst och djupt och fungerar därigenom som en kraftfull länk mellan revben och bakparti. Bröstkorgen skall vara tämligen bred, djup och nedhängande mellan frambenen samt ha väl rundade revben som flatnar nedåt. Bröstbenet skall synas tydligt framför frambenen. De bakre revbenen skall vara väl utvecklade.

Kommentar

Ingen annan del av skottens anatomi har missförstått så mycket som just kroppen, Detta är egentligen förvånande då standarden är mycket tydlig på denna punkt. Bröstkorgen skall vara mycket djup, så djup att inget utrymme återstår då en normalstor knuten näve placeras på höjden under den djupaste delen av bröstkorgen (dvs bakom frambenen) och bordsskivan (eller golvet). Uppstår "luft" mellan bordsskivan och bröstkorgens nedre del är hunden antingen alltför högställd eller saknar korrekt djup. Detta är en mycket enkel test som snabbt bekräftar eller avvisar ögats första intryck.

Skottens bröstkorg skall inte bara vara djup utan minst lika viktigt är att den är bred. Den bredaste delen av bröstkorgen skall vara upptill på hunden, sedan skall den successivt smalna efter sidorna. Detta är en utomordentligt viktig detalj hos den skotska terriern och även om många skotte utan denna breda karakteristiska bröstkorg ser aldrig så iögonenfallande ut saknar den, om bröstkorgen är flat och smal, något för rasen utomordentligt väsentligt.

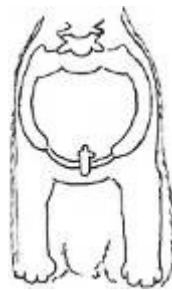
Bröstkorgen skall, hos en välbyggd skotte, skjuta ut en bra bit framför frambenen och ge ett ordentligt, djupt förbröst. Bröstkorgens bakre del mot hundens bakställ får ej smalna tvärt utan de bakre revbenen skall vara så välvda som möjligt. Om bröstkorgen smalnar alltför mycket får hunden en inkorrekt päronformad kropp och den typiska byggnaden går då förlorad.

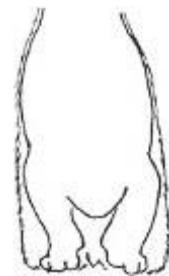
Korrekt kvadratisk front med bra djup

Alltför smal

Bredd utan djup

Krokiga framben och lösa armbågar

Alltför bred

Korrekt

Alltför smal

En skotsk terrier skall vara kraftigt byggd och ha en djup kropp med välutvecklad bred bröstorg och kort ländparti. Fram- och bakställ skall vara välvinklat. Den här hunden uppfyller alla dessa krav. Hon har dessutom idealiska allmänna proportioner samt ett långt välskuret huvud och en utmärkt päls i prima kondition.

Högklassig tik med korrekt bredd i fronten, markerat förbröst och djup bröstorg. Hon har dessutom ett långt välskuret huvud av korrekt form. Öronen kunde ha varit mindre och ej fullt så breda vid basen.

Den nuvarande standarden föreskriver en rak rygg mot tidigare version som tillät en viss sänkning i rygglinjen. Den här hunden har alltför dålig rygglinje, men är för övrigt en hund med många kvaliteter. Uttrycket störs av alltför framträdande ögon.

Extremiteter

Rasstandard

Skuldrorna skall vara sluttande. Armbågarna får inte vara utåtvridna och inte heller placerade under bålen. Frambenen skall vara raka och ha kraftig benstomme ända ner i de raka handlovarna. Framtassarna skall vara av rejäl storlek, ha kraftiga trampdynor och väl välvda, tätt slutna tår. Framtassarna skall vara något större än baktassarna. Bakpartiet skall vara påtagligt kraftfullt i förhållande till hundens storlek. Skinkorna skall vara rejäla och breda. Låren skall vara djupa. Knälederna skall ha god vinkling. Hasorna skall vara korta och kraftiga. De får varken vara inåt eller utåtvridna. Baktassarna skall vara något mindre än framtassarna.

Kommentar

Skotten skulle se mycket oproportionerlig ut om inte bakstället var minst lika kraftigt och brett som bröstkorgen och dess främre del förbröstat. Mellanrummet från det sista revbenet till bakbenet skall vara så kort som möjligt – det bidrar till kompakthet. Låren skall – och det är viktigt! – vara så kraftiga och rundade som det överhuvudtaget är möjligt och sammantaget ger detta hunden möjlighet att röra sig med rejält påskjut.

Rörelserna är dock inte avhängiga enbart lårens kraftiga muskler utan också av att hasen är låg och vinklad. Alltför höga hasor ger korta struttiga rörelser istället för de fria smidiga rörelser som är korrekta. För att rörelserna skall bli felfria krävs också att hasorna är helt parallella sedda bakifrån. En viss tendens till inåtvända hasor, s.k. kohasighet, ses ofta hos kraftiga valpar, men det är ett fel som vanligtvis brukar rätta till sig då valpen tids nog stramar upp sig. När en skotte med perfekt bakstall står naturligt skall den ha benformation och muskulatur bakom svansen. En hund som är konstruerad på detta vis rör sig helt obehindrat på nästan vilket underlag som helst.

Ingen hund rör sig ju dock med bara bakbenen, utan för att det hela skall fungera krävs att framstället, dvs, skulderparti och framben skall vara lika välvinklade som de bakre extremiteterna. Långa välvinklade skuldror med ganska långt överarmsben ger ett korrekt framställ. Tyvärr är alltför många skottar behäftade med korta, illa vinklade skuldror som nästan alltid ger ett kort steg och som undantagslöst gör att hunden inte rör sig med korrekt resning. Brist på skuldervinkling är ett allvarligt konstruktionsfel som påverkar hundens allmänna funktion, men liksom allt annat är det en fråga om graden av felfaktighet och det hela måste bedömas utifrån detta.

Den lågställdhet som redan nämnts, gör att frambenen måste vara korta. Hos idealhunden skall frambenen också vara kraftiga med god benstomme, och likaså raka. Krokiga framben är dessvärre snarare regel än undantag hos den moderna skotten. Men det går att avla fram raka fronter och det är en utmaning för varje uppfödare att försöka sig på uppgiften. Vad gäller benstommens kraftighet, har detta diskuterats flitigt bland de erfarna uppfödarna och några hävdar bestämt att en skotte aldrig kan få nog kraftig benstomme, medan andra lika bestämt hävdar att alltför kraftig benstomme gör att bunden blir klossig och ofri i sina rörelser. Klart är dock att benstommen skall vara kraftig och läsaren får själv avgöra vad som ryms i begreppet. Tassarna slutligen: kraftiga, välslutna tassar.

Ryggen skall vara kort och kraftig men satta, korrekta, hundar ger ibland en optisk illusion av att inte vara alldeles plana i ryggen. Hos idealhunden är dock rygglinjen helt plan. Det är värt att notera att tidigare rasstandard sade att överlinjen *i stort sett* skulle vara plan.

Skottens bakställ skall vara kraftfullt och brett med rejäla lår och hunden skall stå förhållandevis brett bak. Bakstället skall vara mycket välvinklat och ha korta hasor och därigenom ge ett kraftfull påskjut i rörelse. Den här hunden har ett utomordentligt bra bakställ. Lägg märke till den fina bredden i låren och den mycket högt ansatta, tjocka svansen.

Stilig maskulin hund av utmärkt typ med långt huvud, bra framställ och kropp. Bakstället borde dock vara bättre vinklat.

En mycket typisk tik med fina proportioner och prima ras-typ. Hon är dock alltför klen vinklad i såväl fram som bakställ och ger därigenom ett kantigt intryck.

Ung hund av mycket god typ med långt huvud och fina ögon. Fronten verkar vara utmärkt. Bakstället borde vara kraftfullare med bättre vinklar. Kroppen behöver djupna.

En typisk skotte av mycket god typ i vardagstrim. Maskulint huvud av god längd, bra kropp och rygg, väl burens svans som kunde vara högre ansatt. Alltför knappt vinklad i skuldran med tvär halsättning. Rak bak och står lite underställt.

Alltför luftigt byggd hund med lågt ansatt svans. Står i obalans och verkar stupa framåt.

Högställd alltför spensligt byggd hund med smal bröstcorg och alltför tunna lår.

Snygg hund av utmärkt typ med huvud av god längd, prima front, hals och skuldra och kort bra rygg. Bakstället borde vara kraftfullare och bättre vinklat.

Rörelser

Rasstandard

Rörelserna skall vara genomgående jämna, smidiga och fria med parallella fram- och bakbensrörelser och bra påskjut.

Kommentar

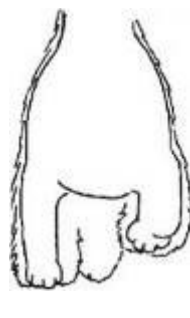
Korta trippiga rörelser förekommer emellanåt men det är givetvis helt förkastligt enligt den för rasen gällande beskrivningen. Avsaknad av fria parallella rörelser är att betrakta som utomordentligt allvarligt då hundens rörelser alltid är ett symptom på dess generella konstruktion. En hund som är oförmögen att röra sig fritt och smidigt i skulderparti, knä och has är utan undantag behäftad med konstitutionella fel. En hel del skottar rör sig påfallande underställt bak och detta fel bör uppmärksammas. Skottens kraftiga byggnad gör att rörelseschemat är värdigt snarare än raskt. ”Snabbspringande” skottar är mycket otypiska.

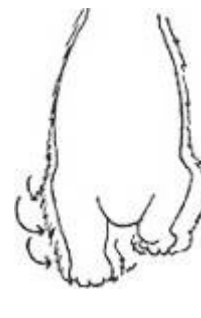
Korrekt rörelser

Alltför tätt

Alltför brett

Vevande frambensrörelser

Svans

Rasstandard

Svansen skall vara måttligt lång för att ge hunden balans; tjock vid roten, avsmalnande mot spetsen, buren upprätt eller med en lätt böjning.

Kommentar

En svans som är i proportion till den övriga hunden bidrar till att ge skotten det käcka glada utseende som är så typiskt. Alla hundar ser dock olika ut till såväl storlek som övrigt utseende och därför har standarden på denna punkt blivit en kompromiss där balans är mest väsentligt. Klart är dock att svansen skall vara tjock vid roten och sedan smalna av mot spetsen, en s.k morotssvans. Hos idealhunden bärs svansen helt upprätt eller lätt böjd framåt. En alltför framåtböjd svans, "glad svans", är ett icke alltför ovanligt fel hos många skottar. Det förtar helheten och ger obalans men liksom allt annat är det en fråga om hur mycket och vid lindriga avvikelser från idealet är det knappast något allvarligt fel såvida hundens helhetsintryck inte störs alltför mycket.

Många hanhundar har en tendens att "lägga" svansen alltför mycket framåt ryggen vid stark upphetsning och det upplevs då som ett störande fel, men så länge den glada svansen inte är ett permanent fel hos hunden är det en mindre skönhetsfläck. Ibland föds skottevalpar med någon form av förtjockning utefter svanskotorna. Lindriga sådana svansdefekter har ingen betydelse för hundens utseende och funktion och det bör ej rendera prisnedsättning. En annan svansdefekt som egentligen är samma sak som förtjockningarna är kotförskjutningar, s.k. svansknyck. Detta fel bedöms som en smärre avvikelse från idealet och påverkar inte hundens exteriörbedömning negativt såvida inte knycken är så markant att den påverkar svansföringen.

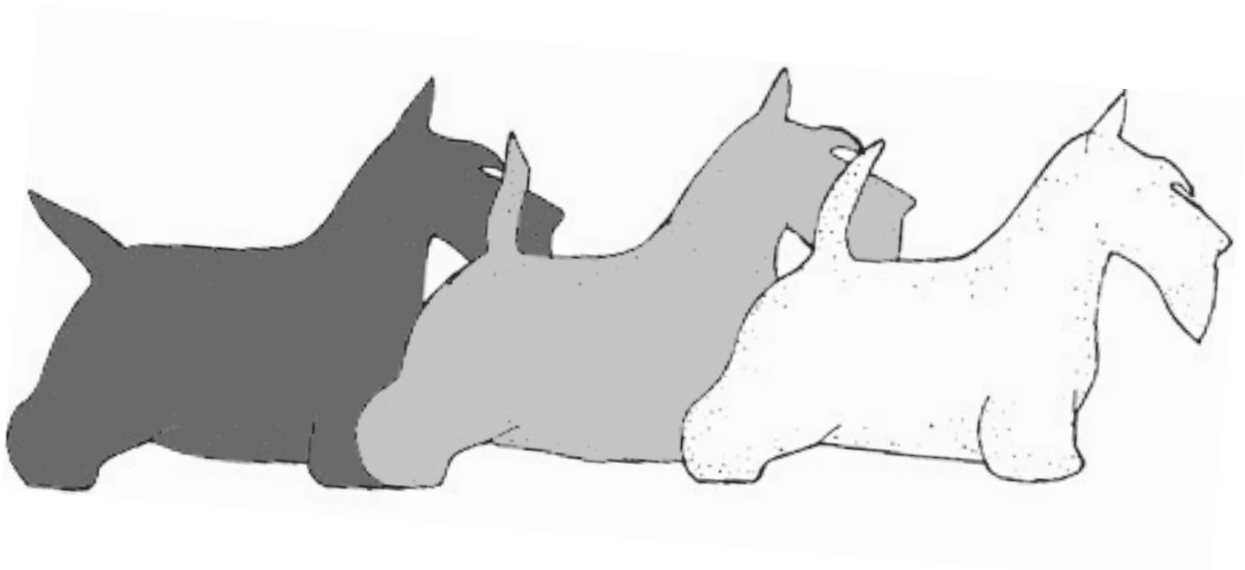

Något glad svans som dock är acceptabel

Alltför glad svans

Väl kort men korrekt svans

Väl lång men korrekt svans

Alltför lågt buren svans

Välansatt svans med "lös" svanstipp som ej är att betrakta som ett fel

Utmärkt svans, korrekt

Päls

Rasstandard

Pälsen skall vara tätliggande och dubbel . Täckhåret skall vara hårt, strävt och tätt, underullen skall vara kort, tät och mjuk. De två hårlagen utgör tillsammans ett effektivt skydd mot väder och vind.

Kommentar

Standarden är mycket entydig när det gäller att stipulera hurudan päls en riktig skotte skall ha, hård, tät och sträv. Den sträva pälsen skall hos den idealiska hunden ligga tätt efter kroppen. Emellanåt förekommer dock pälsar med tendens till vågighet. Ofta har dessa hundar den allra strävaste pälskvaliteten och vågorna brukar försvinna efter ett par rejäla nerstrippningar. Hunden med vågig päls har dock inte alltid särskilt sträv päls.

En del skottar har lockigt mag- och behår och detta anses inte helt korrekt, även om det är att betrakta som ett smärre avsteg från idealet. Krusiga pälsar är enligt min erfarenhet svåra att trimma snyggt och om möjligt ännu svårare att hålla i utställningstrim under någon längre tid, men liksom allt annat är det en fråga om graden av avvikelse från standarden.

Emellanåt glöms det bort att standarden klart säger att hunden faktiskt inte bara skall ha sträva täckhår, utan att hårlaget skall vara sådant att den sträva pälsen också gömmer en tät, tjock underull. Tillsammans skall dessa pälsar utgöra "ett effektivt skydd mot väder och vind". Den täta och mjuka underullen framträder helt vid strippning, och även om den emellanåt behöver ansas för att följa hundens kontur, skall denna ull i princip lämnas vid trimning. Många trimmare felar härvidlag och plockar bort underullen helt. En skottepäls utan underull är inte helt korrekt, och därför bör domare emellanåt kontrollera att underullen finns där, lämpligen genom att "öppna" den sträva pälsen.

Helst skall de två pälsarna vara så täta att man nästan inte kan se huden på hunden vid kontroll av hårlaget. För att de två pälsarna skall kunna fungera som ett skydd mot väder och vind fordras att den sträva pälsen är åtminstone ett par centimeter lång på större delen av kroppen. En alltför kort päls ger ett slätslickat intryck som inte är helt korrekt och dessutom är det svårt att bedöma pälsens kvalitet om den är alltför kort.

Den moderna skotten har oftast ymnigt mag- och behår och rikligt med skägg. Emellanåt förekommer dock hundar med särdeles kraftig pälsväxt och dessa får då extra kraftigt behäng. Eftersom rasen ursprungligen användes till jakt tycker jag att dessa överdrivna mängder av hår är stötande och alltför långt behäng bör tuktas.

En sträv åtliggande päls på uppemot ett par centimeter med en tjock underull är idealet. Avvikelser av varierande grad förekommer och skall bedömas som korrekta eller felaktiga utifrån standardens krav men uppfödare och domare bör lägga stor vikt vid skottens päls.

Typ och päslängd har förändrats genom åren

Början av 1900-talet

1930-talet

1940-talet

1980-talet

Färg

Rasstandard

Svart, vetefärgad eller brindle i alla nyanser.

Kommentar

Tvärtemot vad många tror var den ursprungliga skotten tigrerad, s.k brindle-färg. Denna färg gjorde att hunden på ett fint sätt kunde kamouflera sig på de skotska hedarna. Brindle-färgen är ännu den kanske vanligaste och färgen uppträder i en mängd nyanser, alltifrån ljus-brindle till nästan svart, s.k. black brindle. Den svarta färgen blev dock snabbt populär hos den hundköpande allmänheten och det är den färg som oftast förknippas med skotten. Många svarta skottar har dock inslag av brindle och framförallt är det vanligt att valpar bär en vit ring ungefär mitt på svansen. Denna vita ring brukar så småningom försvinna men är ett kuriosum för rasen.

Sk pigmentstrån, dvs vita enstaka strån hos svarta skottar är vanliga. Dessa vita strån är helt korrekta, men många skotteägare upplever dem som störande och plockar bort dem. I vissa stammar förekommer en vit fläck på hakan, sk haklapp och inte heller detta är något fel, så länge denna fläck är obetydlig. Skulle vita fläckar förekomma på exempelvis huvudets översida eller någon annanstans på hunden, passeras gränsen för det tillåtna. Detta förekommer dock sällan, trots att en del skottar har en liten vit fläck i bringan och så länge det rör sig om små fläckar skall det ej bedömas som ett fel.

Hos brindle-färgade skottar är hela hundens päls jämnt tecknad och hos svarta är den enfärgad. Emellanåt dyker dock en annan färgvariant upp, nämligen vad jag skulle vilja kalla "black-and-tan". Med det avses rent svarta hundar med klart gula fält vid öronen, skägget, ögonbrynen, tassarna och under svansen. Denna teckning finns inte nämnd i standarden och är således att betrakta som otillåten.

Vetefärgade skottar ses mycket sällan men den röda, varma färg som dessa oftast har tilltalar många och då denna färgvariant under en längre tid föreföll att helt dö ut känns det uppmuntrande att kunna iakttä ett ökat intresse för just vetefärgade skottar. Vetefärgen kan variera från blekt gul till djup röd och alla dessa nyanser är korrekta. En del vetefärgade skottar har grå teckning på skalle, svans och ibland också på bringan men denna ojämna färgfördelning brukar så småningom försvinna. Hos de hundar där den förekommer är den ej att betrakta som något fel.

Skottens färg uppvisar stor variation. Alla dessa hundar har korrekt färg.

Mankhöjd

Rasstandard

Mankhöjd 25- 28 cm. Vikt 8,5 - 10,5 kg.

Kommentar

Skottens storlek har orsakat mycket debatt under många år och angivelserna vad gäller mankhöjd och vikt skall ses som riktmärken snarare än som absoluta mått. Man bör betänka att den förbättrade uppfödningen ofta givit kraftigare benstommar och bättre uppväxtförhållanden och det har också gjort att viktangivelserna ovan numera anses som aningen under vad som är normalt hos skottestammen. Klart är dock att angivelserna ej får över- eller underskridas alltför mycket, både vad gäller mankhöjd, vikt och det som stipuleras i standardens första kapitel: " ... lagom stor för att kunna gå ner i gryt ... ". En skotte skall inte vara någon bjässe utan vara en stor hund i litet format. Att föda upp en sådan hund som, förutom den korrekta storleken också besitter alla de andra exteriöra förtjänster som beskrivits här, är ingen lätt uppgift. Många skickliga uppfödare över hela världen, och då främst på de brittiska öarna, har bevisat att uppgiften är möjlig och för den sanna entusiasten är det en utmaning.

Fel

Rasstandard

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

Nota bene

Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

Kompendiet utarbetat av Dan Ericsson
Layout: Anita Östby
Copyright: Skottedefederationen